

Tisková zpráva

Důvěra vrcholným politikům na přelomu let 2022 a 2023

- ⊙ Mezi zkoumanými vrcholnými politiky zařazenými do výzkumu nejvyšší podíl důvěry byl zaznamenán u předsedy hnutí ANO Andreje Babiše (45 %) a u předsedy hnutí SPD Tomia Okamury (43 %).
- ⊙ U všech zkoumaných politických představitelů více či méně významně nedůvěra převažuje nad důvěrou.
- ⊙ Nejvyšší podíl nedůvěry mezi zkoumanými politiky šetření zaznamenalo u předsedkyně TOP 09 a předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéty Adamové Pekarové (65 %).
- ⊙ Oproti poslednímu šetření z jara 2022, případně z července 2021 se zlepšilo hodnocení v případě předsedy hnutí SPD Tomia Okamury, předsedy Pirátů a místopředsedy vlády pro digitalizaci a ministra pro místní rozvoj Ivana Bartoše, předsedy Senátu Miloše Vystrčila, předsedy hnutí ANO Andreje Babiše a ministra zahraničních věcí Jana Lipavského.
- ⊙ Nárůst nedůvěry s případným poklesem důvěry se objevil v případě předsedy ODS a předsedy vlády Petra Fialy, předsedkyně TOP 09 a zároveň předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéty Pekarové Adamové, předsedy hnutí STAN, 1. místopředsedy vlády a ministra vnitra Víta Rakušana, ministra financí Zbyňka Stanjury, ministra zemědělství Zdeňka Nekuly, ministra kultury Martina Baxy, ministryně pro vědu, výzkum a inovace Heleny Langšádlové a ministryně obrany Jana Černochové.
- ⊙ U ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely a u předsedy KDU-ČSL, místopředsedy vlády a ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky došlo souběžně k nárůstu podílu důvěřujících i nedůvěřujících.

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586, e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

CVVM Sociologického ústavu AV ČR v šetření probíhajícím od listopadu 2022 do začátku ledna 2023 zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným vrcholným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam tentokrát obsahoval jména předsedů stran či hnutí zastoupených v Poslanecké sněmovně, členů vlády, předsedů obou komor parlamentu a prezidenta republiky.

Mezi vybranými politiky je jako nejdůvěryhodnější hodnocen předseda hnutí ANO Andrej Babiš, jemuž důvěřuje 45 % českých občanů, zatímco 50 % nikoli. S těsným odstupem druhý pak skončil předseda hnutí SPD Tomio Okamura, jemuž důvěřuje 43 % a nedůvěřuje 50 % českých občanů. Na třetím místě s podílem důvěry 35 % při 61 % nedůvěřujících figuruje prezident Miloš Zeman, za kterým jako čtvrtý s podobným hodnocením skončil předseda ODS a současný premiér Petr Fiala, jemuž důvěřuje 34 % českých občanů, zatímco 60 % nikoli. S minimálními odstupy z hlediska podílu naměřené důvěry následují předseda hnutí STAN, 1. místopředseda vlády a ministr vnitra Vít Rakušan s důvěrou 32 % a nedůvěrou 51 % oslovených, předseda KDU-ČSL, místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka s důvěrou 31 % a nedůvěrou 47 %, předseda Pirátů, místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš s důvěrou 31 % a nedůvěrou 56 % a předseda Senátu Miloš Vystrčil s důvěrou 30 % a nedůvěrou 38 % respondentů.

Po něm s výraznějším odstupem a podílem důvěry pod úrovní jedné čtvrtiny následují ministr zahraničních věcí Jan Lipavský (23 % důvěřuje, 34 % nedůvěřuje), místopředseda vlády a ministr zdravotnictví Vlastimil Válek (23 %

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

důvěřuje, 46 % nedůvěřuje) a předsedkyně TOP 09 a předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová (23 % důvěřuje, 65 % nedůvěřuje). Za nimi s již méně než pětiovým podílem důvěry následují ministryně obrany Jana Černochová s 19 % důvěřujících a 41 % nedůvěřujících, ministr financí Zbyněk Stanjura s 19 % důvěřujících a 46 % nedůvěřujících, ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela se 17 % důvěřujících a 39 % nedůvěřujících, ministr spravedlnosti Pavel Blažek s 15 % důvěřujících a 24 % nedůvěřujících a ministr dopravy Martin Kupka s 15 % důvěřujících a 29 % nedůvěřujících. Důvěru na úrovni jedné desetiny nebo nižší šetření ukázalo v případě ministra kultury Martina Baxy (10 % důvěřuje, 23 % nedůvěřuje), ministra pro evropské záležitosti Mikuláše Beka (9 % důvěřuje, 16 % nedůvěřuje), ministra pro legislativu a předsedy Legislativní rady vlády Michala Šalomouna (6 % důvěřuje, 17 % nedůvěřuje), ministra zemědělství Zdeňka Nekuly (6 % důvěřuje, 24 % nedůvěřuje), ministryně pro výzkum, vědu a inovace Heleny Langšádlové (5 % důvěřuje, 25 % nedůvěřuje) a ministra školství, mládeže a tělovýchovy Vladimíra Balaše (4 % důvěřuje, 19 % nedůvěřuje). Tyto naposledy jmenované členy vlády přitom více či méně výrazná nadpoloviční většina dotázaných nezná.

Tabulka 1: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra +/- proti poslednímu šetření	Nezná	Neví	Index 11/22 ** Důvěra/nedůvěra
Babiš	45 (+6)	50	0	5	-5
Okamura	43 (+9)	50 (-5)	1	6	-7
Zeman	35	61	1	3	-26
Fiala	34 (-5)	60 (+12)	2	4	-26
Rakušan	32	51 (+8)	8	9	-19
Jurečka	31 (+4)	47 (+6)	13	9	-16
Bartoš	31 (+6)	56 (-7)	5	8	-25
Vystrčil	30 (+7)	38	24	8	-8
Lipavský	23 (+6)	34	32	11	-11
Válek	23	46	22	9	-23
Pekarová Adamová	23	65 (+9)	6	6	-42
Černochová	19	41 (+4)	28	12	-22
Stanjura	19	46 (+7)	22	13	-27
Síkela	17 (+8)	39 (+19)	32	12	-22
Blažek	15	24	49	12	-9
Kupka	15	29	43	13	-14
Baxa	10	23 (+6)	54	13	-13
Bek	9	16	62	13	-7
Šalomoun	6	17	64	13	-11
Nekula	6	24 (+7)	55	15	-18
Langšádlová	5	25 (+5)	58	12	-20
Balaš	4	19	65	12	-15

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 11. 11. 2022 – 9. 1. 2023, 901 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Pokud jde o úroveň nedůvěry, mezi zkoumanými představiteli se nejvyšší podíl nedůvěřujících na úrovni necelých dvou třetin objevil v případě Markéty Pekarové Adamové (65 %). Na druhém a třetím místě za ní s asi třípětiovým podílem nedůvěry skončili Miloš Zeman (61 %) a Petr Fiala (60 %), za které se s podíly nedůvěry od jedné poloviny výše zařadili ještě Ivan Bartoš (56 %), Vít Rakušan (51 %), Tomio Okamura a Andrej Babiš (shodně 50 %).

V porovnání s posledními šetřeními z března 2022 a eventuálně července 2021 došlo k několika významným posunům v důvěře či nedůvěře. Výrazné zlepšení v podobě nárůstu důvěry či poklesu nedůvěry šetření zaznamenalo v případě Tomia Okamury (vzestup důvěry o 9 procentních bodů při mírném pětibodovém poklesu podílu

nedůvěřujících), Miloše Vystrčila (nárůst důvěry o 7 procentních bodů), Ivana Bartoše (nárůst důvěry o 6 procentních bodů, pokles nedůvěry o 7 procentních bodů), Andreje Babiše (nárůst důvěry o 6 procentních bodů) a Jana Lipavského (nárůst důvěry o 6 procentních bodů). Naopak zhoršení v podobě nárůstu nedůvěry s případným poklesem důvěry se objevilo v případě Petra Fialy (nárůst nedůvěry o 12 procentních bodů, pokles důvěry o 5 procentních bodů), Markéty Pekarové Adamové (nárůst nedůvěry o 9 procentních bodů), Víta Rakušana (nárůst nedůvěry o 8 procentních bodů), Zbyňka Stanjury (nárůst nedůvěry o 7 procentních bodů), Zdeňka Nekuly (nárůst nedůvěry o 7 procentních bodů), Martina Baxy (nárůst nedůvěry o 6 procentních bodů), Heleny Langšádlové (nárůst nedůvěry o 5 procentních bodů) a Jana Černochové (nárůst nedůvěry o 4 procentní body).

U dvou zkoumaných představitelů pak došlo k souběžnému zvýšení podílu důvěry i nedůvěry, a sice u Jozefa Síkely (podíl důvěry vzrostl o 8 procentních bodů, podíl nedůvěry o 19 procentních bodů) a u Mariana Jurečky (podíl důvěry vzrostl o 4 procentních bodů, podíl nedůvěry o 6 procentních bodů).

Tabulka 2a: Důvěra vrcholným politikům (v %)

	2018						2019						2020			2021			2022	
	01	02	05	09	11	12	01	04	05	09	10	01	06	09	06	07	03	11		
Babiš	37	42	35	40	40	38	39	38	35	38	42	40	36	39	26	29	39	45		
Okamura	33	x	28	x	31	26	x	24	x	29	x	27	x	27	24	x	34	43		
Zeman	x	49	x	45	x	50	48	x	43	x	45	x	38	x	x	27	35	35		
Fiala	22	x	20	x	23	22	x	19	x	19	x	24	x	18	20	x	39	34		
Rakušan	6	x	9	x	12	13	x	13	x	16	x	22	x	17	24	x	33	32		
Jurečka	22	x	19	x	19	20	x	20	x	x	x	x	x	21	20	x	27	31		
Bartoš	30	x	28	x	33	32	x	29	x	29	x	29	x	28	25	x	25	31		
Vystrčil	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16	x	x	23	x	30		
Lipavský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	23		
Válek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8	21	23		
Pekarová Adamová	8	x	12	x	12	12	x	12	x	13	x	17	x	18	22	x	22	23		
Černochová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16	19		
Stanjura	x	12	x	14	x	x	13	x	14	x	17	x	15	15	14	13	17	19		
Síkela	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	17		
Blažek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	15		
Kupka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	15		
Baxa	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	7	10		
Bek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	7	9		
Šalomoun	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	5	6		
Nekula	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	7	6		
Langšádlová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	5		
Balaš	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4		

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Tabulka 2b: Nedůvěra vrcholným politikům (v %)

	2018						2019					2020			2021		2022	
	01	02	05	09	11	12	01	04	05	09	10	01	06	09	06	07	03	11
Pekarová Adamová	24	x	28	x	34	31	x	29	x	33	x	34	x	40	48	x	56	65
Zeman	x	44	x	48	x	43	46	x	49	x	48	x	54	x	x	65	59	61
Fiala	48	x	48	x	51	52	x	54	x	54	x	49	x	52	52	x	48	60
Bartoš	42	x	45	x	49	50	x	48	x	54	x	55	x	54	62	x	63	56
Rakušan	19	x	23	x	29	30	x	27	x	32	x	30	x	37	35	x	43	51
Okamura	58	x	62	x	60	65	x	65	x	60	x	64	x	61	64	x	55	50
Babiš	56	50	58	53	55	55	56	56	60	56	53	54	59	53	69	67	53	50
Jurečka	38	x	44	x	47	47	x	46	x	x	x	x	x	38	42	x	41	47
Stanjura	x	37	x	39	x	x	38	x	41	x	40	x	40	38	40	40	39	46
Válek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23	43	46
Černochová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	37	41
Síkela	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	39
Vystrčil	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	31	x	x	36	x	38
Lipavský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	35	34
Kupka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	29
Langšádlová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	25
Nekula	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	24
Blažek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	27	24
Baxa	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	23
Balaš	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	19
Šalomoun	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	14	17
Bek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16	16

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené nedůvěry v posledním sledování. Dopočet do 100 % představují odpovědi „důvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	<i>Naše společnost, v22-11</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>11. 11. 2022 - 9. 1. 2023</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblastí NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Vážení dat:	<i>Vzdělání X NUTS2, věk X NUTS2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>901</i>
Počet tazatelů:	<i>71</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - dotazování CAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Kód tiskové zprávy:	<i>pi230203</i>
Otázky:	<i>PI.2</i>
Zveřejněno dne:	<i>3. února 2023</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |